

Vejledning til projektbudget

Ansøgningsrunden forår 2018

OFFENTLIGGJORT

26. JANUAR 2018

ÅBENT FOR PRÆSCREENING

29. JANUAR – 23. MARTS 2018

INDLEDNING.....	3
Det kan du søge medfinansiering til	3
TRIN-FOR-TRIN VEJLEDNING TIL UDFYLDELSE AF BUDGETSKEMAET	5
BEREGNING AF VIRKSOMHEDSSTØRRELSE OG TILSKUDSPROCENT	8
Uafhængige virksomheder	8
Ikke-uafhængige virksomheder	8
Tabel 1: Maksimal tilskudsprocent fra Markedsmodningsfonden	9

INDLEDNING

Denne vejledning hjælper dig trin-for-trin med at udarbejde et projektbudget, der er en vigtig del af det skriftlige ansøgningsmateriale til Markedsmodningsfonden. Husk at du skal benytte Markedsmodningsfondens budgetskema.

Markedsmodningsfondens giver statsstøtte under gruppefritagelsesforordningen. Der er derfor ikke tale om de minimis støtte.

Projektbudgettet er afgørende for din ansøgning, idet fonden ser på, om der er sammenhæng mellem projektets aktiviteter og forventede udgifter, samt om udgifterne er tilskudsberettigede. Det er således vigtigt, at projektbudgettet er så nøjagtigt og realistisk som muligt. Fondens er opmærksom på, at projektbudgettet kan ændre sig i takt med, at projektet skrider frem, og disse ændringer vil kunne godkendes, hvis de er velbegrundede. Dog skal du være særligt opmærksom på, at projektet ikke vil kunne få forhøjet sit tilsagn. Det samlede ansøgte tilskudsbeløb vil altså udgøre den maksimale ramme for, hvad du i tilfælde af tilsagn vil kunne modtage i medfinansiering fra Markedsmodningsfonden.

Før du udarbejder projektbudgettet, er det vigtigt, at du sætter dig ind i, hvilke udgifter du kan søge om medfinansiering til.

DET KAN DU SØGE MEDFINANSIERING TIL

Markedsmodningsfonden medfinansierer projekter i form af aktiviteter, der indeholder test og tilpasning. Test og tilpasning defineres som afprøvning af en prototype eller serviceydelse i en reel brugssituation hos potentielle kunder eller slutbrugere. Der skal således på ansøgningstidspunktet foreligge en teknisk valideret og funktionsdygtig prototype eller serviceydelse, som er klar til test i projektet. På baggrund af testresultaterne fra potentielle kunder og slutbrugere gennemføres den sidste færdigudvikling, der gør produktet eller servicen helt klar til en markedsintroduktion.

Fonden medfinansierer *ikke* projekter, der har karakter af almindelig videreudvikling af et produkt eller en service, der allerede er introduceret til markedet.

Fonden medfinansierer heller *ikke* aktiviteter, der indgår i virksomheders normale drift, såsom salg og markedsføring, almindelige eksportaktiviteter, kompetenceudvikling for de ansatte, drift af værdikæden og opgradering af produktionsudstyr.

Tilskudsberettigede omkostninger – hvilke omkostninger kan fonden medfinansiere

De tilskudsberettigede omkostninger er udgifter relateret til test og tilpasning af dit produkt/serviceydelse i brugssituationen hos testbrugere. Tilskudsberettigede omkostninger kan være:

- Direkte lønomkostninger
- Afskrivningsværdien af instrumenter og udstyr i projektperioden
- Materialer
- Service, konsultation og teknisk viden i forbindelse med:
 - Konceptmæssig formulering
 - Planlægning
 - Udvikling og fremstilling af testelementer
 - Testdokumentation af prototype eller serviceydelse, opsamling af resultater og dokumentation
- Køb eller licensering af viden og patenter fra eksterne kilder (forudsat at dette udgør en begrænset andel af projektets samlede støtteberettigede omkostninger). Sådan køb eller licensering skal ske på armslængdebetingelser. Det vil sige, at der ikke må være interessekonflikter mellem køber og sælger
- Projektrelevante omkostninger ved udtagning og validering af patenter og andre immaterielle aktiver, der er afholdt inden for projektperioden (gælder kun for små og mellemstore virksomheder)
- Projektrelaterede udgifter til revisor
- Projektrelaterede rejseomkostninger (dog ikke forplejning)

Kerneaktiviteterne i et projekt skal hovedsageligt være forankrede hos projektholder og projektets samarbejdspartnere, idet det forudsættes, at kompetencerne til at udføre de væsentlige dele af et projekt er bundet op i samarbejdskredsen. Eksterne omkostninger i form af konsulent-ydelser kan således kun udgøre en mindre del af projektets samlede omkostninger.

OBS:

- Afskrivningsværdien for instrumenter og udstyr kan kun medregnes i den periode, de bliver anvendt i projektet, og maksimalt for hele projektperioden. Afskrivningsværdien beregnes på grundlag af god regnskabspraksis.
- Det samlede projektbudget skal være fratrukket en eventuel markeds- eller scrapværdi af prototypen efter projektperioden samt eventuelle betalinger fra testbrugere i løbet af projektet.
- Eventuelle indtægter ved salg af tilskudsfinansierede materialer skal modregnes i regnskabet i løbet af projektet.

Følgende omkostninger er ikke tilskudsberettigede (ikke udtømmende liste):

- Omkostninger til markedsførings- og salgsaktiviteter
- Moms for momsregistrerede projektholdere eller samarbejdspartnere
- Omkostninger i forbindelse med udarbejdelse af ansøgningen
- Finansielle omkostninger (renter mv.)
- Testbrugerens betaling til øvrige projektpartnere i form af testabonnementer, gebyrer m.v.
- Udgifter forbundet med én samarbejdsparts betaling til en anden samarbejdspart i samme projekt.
- Omkostninger til kompetenceudvikling
- Omkostninger til husleje, inventar m.v.

TRIN-FOR-TRIN VEJLEDNING TIL UDFYLDELSE AF BUDGETSKEMAET

OBS: Vær særligt opmærksom på boksene "Udspecificering af budgetposter". Hvis disse ikke er udfyldt, vil du få et afslag på din ansøgning, da rigtigheden af budgettet ellers ikke kan vurderes.

I excel-arket for budgetskemaet er der en række faneblade, du skal udfylde. Du kan skifte mellem fanebladene nederst i excel-arket. Det første faneblad er en kort oversigt over projektplanens arbejdsplaner.

I det andet faneblad fremgår totalbudget og finansiering. I det efterfølgende faneblad anføres projektholders budget. De resterende faneblade udgør budgettet for hver enkelt af de eventuelle samarbejdspartnere i projektet.

I online-ansøgningsmodulet kan du finde et eksempel på et korrekt udfyldt budgetskema.

Det første faneblad "Projektplan" er et overblik over den projektplan, du har udarbejdet i den særskilte Word-skabelon. Her angives projektets arbejdsplaner i projektperioden. Navnene på arbejdsplanerne fra projektplanen gives ordret, og ligeledes skal start- og slutdatoer stemme overens med det, der angives i projektplanen.

Det er vigtigt, at projektplanen og budgettet sammentænkes, da du skal budgettere på baggrund af arbejdsplanerne. Projektplanen danner sammen med budgettet udgangspunkt for projektets halvårslige afrapporteringer til fonden ved et eventuelt tilsagn.

De efterfølgende faneblade opdeles automatisk efter projektplanen. Fanebladet "Totalbudget" skal du ikke redigere i, idet tallene fra projektholders og samarbejdspartneres budgetter automatisk overføres og summeres på dette faneblad.

I de efterfølgende faneblade skal du udfylde budgettet for projektholder og eventuelle samarbejdspartnere ved at udfylde de hvide celler. Nogle af felterne på siden er allerede udfyldt (markeret med grå) fra dine tidligere indtastninger i ansøgningsskemaet og kan ikke redigeres.

Kolonnen "Lønudgifter": Her indfører du udgifter til løn til medarbejdere i projektet. Dette gøres separat for projektholder og eventuelle samarbejdspartnere i projektet.

Som tilskudsberettigede lønudgifter kan du kun medregne den tid, der bruges direkte på at gennemføre projektet (herunder projektledelse) ganget med medarbejdernes faktiske timeløn. Det skal i løbet af projektet dokumenteres overfor revisor, at det er medarbejdernes faktiske løn, der medtages. Erhvervsstyrelsen har ligeledes mulighed for at udbede sig dokumentation for løn, før et tilsagn gives eller i løbet af projektet, hvis det vurderes nødvendigt.

Den faktiske timeløn udregner du ved at tage medarbejderens bruttoårløn divideret med 1613 timer (dette er det anerkendte antal arbejdstimer i løbet af et år minus feriefri-dage o.lign.).

I udregningen af bruttoårlønnen for en medarbejder kan du medtage ferieberettiget løn, arbejdsgiverbetalte udgifter til pension, egen betalt pension (hvis den indgår i grundlønnen og er ferieberettiget), ATP og overenskomsmæssige tillæg.

Eksempel: En medarbejder, der har en brutto månedsløn på 55.000 kr. om måneden, har en brutto årløn på 660.000 kr. Det divideres med 1613 timer og resulterer i, at medarbejderens timesats bliver 409 kr./time.

For at vi kan vurdere projektbudgettet, skal du sammen med projektbudgettet udfylde en oversigt over de personer, der indgår i projektet for projektholder og eventuelle samarbejdspartnere, hvor navn, titel, antal timer og timeløn fremgår. Du skal benytte Markedsmodningsfondens skabelon.

Hvis du på ansøgningstidspunktet forventer at skulle ansætte nye medarbejdere, der skal indgå i projektet, men som endnu ikke ansat, skal du huske at budgettere med disse, da tilskudsbeløbet ikke vil kunne forhøjes, efter et eventuelt tilsagn er givet. Du skal også huske at medtage forventede nye medarbejdere i oversigten over personer, der skal indgå i projektet. Du skal her angive den forventede titel, antal timer og timeløn for disse personer. NB: Du vil efter ansættelsen skulle dokumentere denne timeløn overfor din revisor.

OBS: Hvis du er ejer eller medejer af en virksomhed, der indgår i projektet, og lægger du timer i projektet uden at

udtage løn til dig selv, kan du medtage disse timer i projektbudgettet til timesatsen 250 kr. Du kan dog maksimalt medtage 1613 timer om året i projektbudgettet, og du skal senest ved projektets afslutning kunne dokumentere overfor revisor, at tilskuddet til disse timer udtages i løn.

Eksempel: Du er ejer af en lille virksomhed, der indgår i et projekt under Markedsmodningsfonden, og du udtager ikke løn til dig selv. Du forventer at lægge 100 timer i projektet. Du kan derfor medtage 100 timer x 250 kr. = 25.000 kr. i projektbudgettet.

Som lille virksomhed kan du få udbetalt et tilskud på op til 45 pct. af dine udgifter. Du kan således få udbetalt 45 pct. af 25.000 kr. = 11.250 kr. i tilskud, hvis du har afholdt alle 100 timer i projektet. For at få udbetalt tilskuddet til dine lønudgifter skal du senest ved projektets afslutning overfor revisor kunne fremvise et time-regnskab på 100 timer i projektet og dokumentere, at du har udtaget tilskuddet på 11.250 kr. i løn.

Kolonnen "Tilskudsprocent": På fanebladene for projektholder og de enkelte samarbejdspartnere, du eventuelt har tilføjet, er der under budgettets finansieringsdel en kolonne om tilskudsprocent. Her skal du i det øverste felt angive den tilskudsprocent, du ansøger om. Selve tilskudsbeløbet bliver automatisk udregnet ud fra den tilskudsprocent, du angiver.

Vær opmærksom på at tilskudsprocenten til din virksomhed kan være forskellig fra tilskudsprocenten til eventuelle samarbejdspartnere. Tilskudsprocenten, der kan ansøges om, bestemmes af virksomhedens størrelse, og om der er tale om et samarbejdsprojekt (jf. side 8 "Beregning af virksomhedens størrelse og tilskudsprocent").

Kolonnen "Overhead": Denne kolonne udfyldes automatisk og beregner et overhead på 20 pct. af lønudgiften, hvilket er Markedsmodningsfondens standardsats.

Kolonnen "Egen medfinansiering": Her angives der på baggrund af din tilskudsprocent, hvor meget projektholder og den enkelte samarbejdspartner bidrager med i egen medfinansiering af projektet.

I udspecificeringen skal du sandsynliggøre, hvordan projektholder og eventuelle samarbejdspartnere sikrer likviditet til at gennemføre projektet. Det kan eksempelvis være ved, at en investor tilkendegiver, at denne vil finansiere

projektomkostningerne, en kassekredit, eller at virksomheden selv har likviditet til egen medfinansieringen af projektet mm.

Kolonnen "Anden offentlig finansiering": Hvis projektet bliver, eller forventes at blive, medfinansieret af andre offentlige midler end Markedsmodningsfonden (kommune, region, andre statslige fonde eller EU), skal denne finansiering angives i denne kolonne.

Hvis projektet bliver, eller forventes at blive, medfinansieret af andre offentlige midler, skal du i boksen "Udspecificering af budgetposter" angive hvilken anden offentlig myndighed, midlerne kommer fra.

Kolonnen "Direkte eksterne omkostninger": Kolonnen "Direkte eksterne omkostninger" i budgettet udfyldes automatisk efter, du har udfyldt skemaet "Direkte eksterne omkostninger" under det overordnede budgetskeema på fanebladene for projektholder og eventuelle samarbejdspartnere.

De forskellige kolonner i "Direkte eksterne omkostninger" handler om de budgetposter, der ikke er løntimer. Det vil for eksempel sige udgifter til konsulenter, rejser, instrumenter og udstyr, materialer, mv.

Konsulentbistand: Du skal specificere timepris ganget med forventet antal timer, samt eventuelle planer for udbud af opgaven i boksen "Udspecificering af budgetposter".

Husk at kerneaktiviteterne i et projekt hovedsageligt skal være forankret hos projektholder og de økonomiske samarbejdspartnere i projektet, idet det forudsættes, at kompetencerne til at udføre de væsentlige dele af et projekt er bundet op i samarbejds kredsen. Konsulenttydelser kan således kun udgøre en mindre del af projektets samlede omkostninger.

Rejseomkostninger: Omkostninger ved projektrelevante rejser. Du skal udspecificere omkostningerne i boksen "Udspecificering af budgetposter" med antallet og prisen på de enkelte rejser. Bemærk, at udgifter til forplejning under rejser ikke er støtteberettigede.

Instrumenter og udstyr: Eventuelle udgifter til at anskaffe diverse relevante og nødvendige instrumenter og udstyr til at gennemføre projektet.

Husk at det kun er *afskrivningsværdien* af instrumenter og udstyr i projektperioden, der er tilskudsberettiget (se yderligere i afsnittet på side 3 om "tilskudsberettigede omkostninger"). I boksen "Udspecificering af budgetposter" skal du skal udspecificere, hvordan afskrivningsværdien er fremkommet.

Materialer: Eventuelle udgifter til at anskaffe diverse relevante og nødvendige materialer til at gennemføre projektet.

Husk at modregne eventuel markeds- eller scrapværdi i kolonnen "Eventuel markeds- eller scrapværdi". Beløbet indtastes med negativt fortegn ved at sætte beløbet i parentes f.eks. (10.000) kr. Du skal specificere omkostningerne til materialer i boksen "Udspecificering af budgetposter".

Revision: Omkostninger til revision af projektets regnskab mv. Denne post behøver ikke at blive uspecificeret i budgettet.

Vær opmærksom på at det er et krav, at projektets regnskaber skal revideres, hvorfor det anbefales at medtage omkostninger til revision i budgettet.

Andet: Dit projekt kan have andre typer direkte eksterne omkostninger, som ikke er nævnt i standardskemaet. Du skal anføre udgifterne i kolonnen "Andet" samt specificere omkostningerne, og hvad omkostningerne dækker over, i boksen "Udspecificering af budgetposter".

Eventuel markeds- eller scrapværdi: Du skal i boksen "Udspecificering af budgetposter" udspecificere den eventuelle

forventede markedsværdi af den/de færdige produkter efter projektets afslutning. Det skal gøres, fordi de oplysninger udgør en indtægt for projektet. Du skal derfor estimere enten markedsværdien eller alternativt skrotværdien, hvis du ikke forventer, at produktet har en markedsværdi. Du skal også sørge for at fratække det i det samlede projektbudget i kolonnen "Eventuel markeds- eller scrapværdi" i de direkte eksterne omkostninger.

Eventuelle indtægter fra testbrugere: Hvis du forventer at modtage betaling fra testbrugere, angiver du det i kolonnen "Eventuelle indtægter fra testbrugere". Beløbet indtastes med negativt fortegn ved at sætte beløbet i parentes f.eks. (10.000) kr. Testbrugere skal betale for at benytte løsningen, hvis den løsning, der bliver testet og tilpasset i projektet, erstatter en eksisterende løsning, og dermed skaber en direkte og umiddelbar værdi for teststedet.

Betalingen skal afspejle brugsværdien af den konkrete løsning i en given periode, men skal dog tage hensyn til, at brugerne indgår i en test.

BEREGNING AF VIRKSOMHEDSSTØRRELSE OG TILSKUDSPROCENT

Din virksomhedens størrelse har betydning for, hvor meget tilskud virksomheden kan modtage fra Markedsmodningsfonden (jf. tabel 1 på næste side). Virksomhedens størrelse følger EU's definitioner:

Små virksomheder forstås som virksomheder, der beskæftiger under 50 personer, og som har en årlig omsætning og/eller en samlet årlig balance på ikke over ca. 75 mio. kr. (10 mio. euro).

Små virksomheder kan få op til 45 pct. i tilskud.

Mellemstore virksomheder forstås som virksomheder, der beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på ikke over ca. 375 mio. kr. (50 mio. euro) og/eller en samlet årlig balance på ikke over ca. 320 mio. kr. (43 mio. euro).

Mellemstore virksomheder kan få op til 45 pct. i tilskud ved et samarbejdsprojekt.

Store virksomheder forstås som virksomheder, der beskæftiger over 250 personer, og som har en årlig omsætning på over ca. 375 mio. kr. (50 mio. euro) og/eller en samlet årlig balance på over ca. 320 mio. kr.

Store virksomheder kan få op til 40 pct. i tilskud ved et samarbejdsprojekt.

Du kan se mere i tabellen på næste side.

EU's definition skelner mellem *uafhængige* og *afhængige* virksomheder. Du bør derfor være opmærksom på, om din virksomhed er uafhængig eller forbundet med andre virksomheder.

UAFHÆNGIGE VIRKSOMHEDER

De fleste SMV'er er uafhængige virksomheder, hvilket vil sige, at din virksomhed besidder mindre end 25 pct. af en

anden virksomhed (kapital eller stemmerettigheder) og/eller ingen anden virksomhed besidder 25 pct. eller derover af din virksomhed. Er din virksomhed uafhængig, skal du kun medregne virksomhedens egne ansatte, omsætning og balance.

IKKE-UAFHÆNGIGE VIRKSOMHEDER

Er din virksomhed derimod ikke uafhængig af andre virksomheder, dvs. at den for eksempel er koncernforbundet, skal du tage stilling til, om disse virksomheders antal ansatte, omsætning og balance skal indregnes i din virksomheds data. Kort fortalt arbejder EU med følgende kategorier for ikke-uafhængige virksomheder:

Partnervirksomheder: Din virksomhed besidder mindst 25 pct. men ikke over 50 pct. (kapital eller stemmerettigheder) af en anden virksomhed, og/eller en anden virksomhed besidder mindst 25 pct., men ikke over 50 pct. af din virksomhed. Er dette tilfældet, skal du lægge en forholdsmæssig procentandel af den anden virksomheds antal ansatte, omsætning og balance til dine egne data.

Tilknyttede virksomheder: Din virksomhed besidder over 50 pct. af selskabsdeltagernes stemmerettigheder i en anden virksomhed, og/eller en anden virksomhed besidder over 50 pct. af stemmerettighederne i din virksomhed. Er dette tilfældet, skal alle data fra den tilknyttede virksomhed lægges til dataene for din virksomheds størrelse.

Er din virksomhed enten partnervirksomhed eller tilknyttet virksomhed, kan du finde en uddybende forklaring på, hvordan du opgør størrelsen på din virksomhed i Europa-Kommissionens vejledning til den nye definition af små og mellemstore virksomheder. Du kan hente vejledningen her:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_da.pdf

TABEL 1: MAKSIMAL TILSKUDSPROCENT FRA MARKEDSMODNINGSFONDEN

Størrelsen på tilskudsprocenten, du kan søge om fra Markedsmodningsfonden, er afhængig af virksomhedsstørrelsen på projektholder og eventuelle samarbejdspartnere.

Vær opmærksom på, at ændringer i fordelingen af omkostningerne mellem projektdeltagerne *i løbet af projektet* kan få konsekvenser for tilskudsprocenten.

Den enkelte projektdeltagers maksimale tilskudsprocent kan være forskellig, jf. tabellen herunder.

Eksperimentel udvikling ¹	Maksimal tilskudsprocent fra Markedsmodningsfonden		
	Små virksomheder ²	Mellemstore virksomheder ³	Store virksomheder ⁴
Basistilskud til den enkelte virksomhed	45 %	35 %	25 %
En forhøjelse på 10 procent-points for en mellemstor virksomhed eller 15 procent-points for en stor virksomhed tillades ved: <i>Enten</i> 1 Et reelt samarbejde mellem uafhængige virksomheder, <u>1.1</u> hvoraf mindst én virksomhed er en lille eller mellemstor virksomhed, eller hvor projektet gennemføres i mindst to medlemsstater eller i en medlemsstat og i en kontraherende part til EØS-aftalen, og <u>1.2</u> ingen virksomhed afholder mere end 70 % af de tilskudsberettigede omkostninger ved projektet, eller 2 et reelt samarbejde mellem en virksomhed og én eller flere forsknings- og vidensformidlende institutioner, hvor det gælder, at <u>2.1</u> sidstnævnte afholder mindst 10 % af de tilskudsberettigede omkostninger ved projektet, og <u>2.2</u> har ret til at offentliggøre egne forskningsresultater.	-	45 %	40 %

¹ Tilskud fra Markedsmodningsfonden til markedsmodning af serviceydelser og produkter er statsstøtte og falder inden for Europa-Kommissionens generelle gruppefritagelsesforordnings støtte til forsknings- og udviklingsprojekter og bestemmelserne om "eksperimentel udvikling" (EU nr. 651/2014).

² Ved små virksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger under 50 personer, og som har en årlig omsætning og/eller en samlet årlig balance på ikke over ca. 75 mio. kr. (10 mio. euro).

³ Ved mellemstore virksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på ikke over ca. 375 mio. kr. (50 mio. euro) og/eller en samlet årlig balance på ikke over ca. 320 mio. kr. (43 mio. euro).

⁴ Ved store virksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger over 250 personer, og som har en årlig omsætning på over ca. 375 mio. kr. og/eller en samlet årlig balance på over ca. 320 mio. kr. (43 mio. euro).

Offentlige aktører kan ansøge om op til 45 pct. tilskud fra Markedsmodningsfonden.

En offentlig aktør er defineret som et organ, der:

- a) specielt er oprettet for at imødekomme almenhedens-behov, dog ikke behov af industriel eller kommerciel karakter, og
- b) hvor størstedelen af driften er finansieret af staten, regionale eller lokale myndigheder eller andre offentlig-retlige organer. Eller hvor driften er underlagt disse

myndigheders kontrol. Eller hvor staten, regionale eller lokale myndigheder eller andre offentligretlige organer udpeger mere end halvdelen af medlemmerne i administrations-, ledelses- eller tilsynsorganet.

En offentlig aktør kan kun give anledning til en forhøjelse af tilskudsprocenten på hhv. 10 eller 15 procent-points i forbindelse med et reelt samarbejde mellem en virksomhed og en forskningsinstitution, jf. tabellens pkt. 2.